توجیه اهلسنت پیرامون احراق مصاحف توسط عثمان

شاگرد: رفتار عثمان در توحید مصاحف می‌تواند بازتاب دهنده بخشی از اختلافی باشد که از جانب رواة بوده؟ یعنی چون به آن توحید مصاحف می‌گویند، نه توحید قرائات.

استاد: آیا این روایت در آن زمان بوده یا نبوده؟ در چه سالی عثمان این توحید مصاحف را انجام داد؟ حدود شش سال بعد از خلافتش. حدوداً بیست و هشت می‌شود. سال بیست و هفت و بیست و هشت هجری عثمان این کار را شروع کرد. در یک بستری شروع کرد که برای او بسیار هزینه آور بود. در آخر هم وقتی دور او را گرفته بودند، وقتی ریش او را گرفته بود و می‌خواستند او را بکشند اول کلامی که گفت –این برای کتب شیعه نیست، برای کتب اهلسنت است- این بود: گفت «بدلت کلام الله». می‌گفت چرا می‌خواهید من را بکشید؟ می‌گفتند چون کلام خدا را تغییر دادی و تبدیل کردی. اینجا که می‌رسد ذهبی می‌بیند که این تعبیر خیلی تند است، فوری در هر دو کتابش، اصالً رسم اهلسنت این نیست که بین حدیث پرانتز باز کنند، اما دید اینجا از آن‌ها جاهایی است که فوری بین حدیث پرانتز باز می‌کند و می‌گوید «ای جعل الناس علی قرائة واحدة».

اول ایرادی که در آن محاصره به عثمان می‌گرفتند این بود. یعنی این قدر برای عثمان هزینه داشت. بعد هم گفت «اقرئوا علی ای حرف شئتم»؛ من خواستم که اختلاف نکنید. حالا می‌خواهید هر قرائتی را بخوانید. یعنی یک قرائاتی بود که بچه از کوچکی شنیده بود، سال بیست و هشت که شوخی نیست. بیست و هشت سال در بستر مسلمین، قرائاتی داشتند که بین خودشان رایج و متواتر بود.

شاهین یکی از علماء مهم علوم قرآنی متأخر است. من در کلام او دیدم. در کلام قبلی ها هم دیده‌ام؛ در زمان دانی هم هست. تصریح می‌کنند که در جمع اول، وقتی ابوبکر مصحف را جمع کرد در مصحف او جمیع سبعة احرف بود. وقتی عثمان جمع کرد بخشی از سبعة احرف رفت. چرا؟ چون می‌خواست که اختلاف نباشد. طبری هم خیلی تلاش می‌کند که بگوید صلاح امت در این بود که اختلاف نکنند. بعد مثلاً می‌زند به خصال کفاره. می‌گوید چطور در خصال کفاره یمین خدا امت را مخیر کرده، در این قرائات هم خدای متعال امت را مخیر کرده است. خب عثمان به‌عنوان خلیفه مسلمین برای این‌که اختلاف نشود آمد یکی را گرفت، آن هم از این باب که خدا ما را مخیر کرده است. این حرف طبری در مقدمه تفسیرش است.

بازبینی #2
ایجاد شده 25 آوریل 2024 15:15:09 توسط ... .
به روزرسانی شده 3 ژوئن 2024 13:13:56 توسط ... .